

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм: Основне академске студије историје
Назив предмета: ОПШТА СВЕТСКА ЕКОНОМСКА ИСТОРИЈА
Наставник: Никола Самарцић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Довољна су знања из опште историје која студенти стичу на претходним годинама. Познавање енглеског језика и коришћења електронских база часописа је препорука.
<p>Циљ предмета</p> <p>Место економије у историјском методу, истраживачким поступцима, радним процесима, све је присутније захваљујући транзицији и глобализацији. Студенткиње и студенти историје могу стећи основне увиде у континуитет развоја у економији посредством упознавања кључних феномена у историјском процесу, истовремено и са увидом у драгоцене приручнике и синтезе опште економске историје. Како су функционисала стара тржишта у епохи раног колонијализма и државног протекционизма? Зашто су неке нације богате, а неке сиромашне? Која су објашњења настанка капиталистичке економије, етике и културе. Зашто се индустријска револуција одиграла у Западној Европи? Како се кретао први талас глобализације, до 1914? Која је улога образовања у економском развоју? Објашњења економског раста у САД. Историјски и економски аспекти глобализације. Упознавање економских модела у историјској перспективи. Улога историјског искуства у економском развоју и економској култури. “Академско” разумевање “стварне” економије.</p> <p>Економска историја такође доприноси развоју критичког промишљања и аргументације. Анализа историјских истраживања и тумачења допринеће развоју способности економске аргументације, и критичке процене економске аргументације.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Развој рационалног и критичког мишљења, ослобађање предрасуда, разумевање економске логике и капиталистичке етике.</p> <p>Упознавање улоге и метода економске историје у савременом креирању или тумачењу економске политике, или појединих економских феномена и процеса.</p> <p>Разумевање економских и политичких процеса у савременом свету.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Курс је посвећен најважнијим феноменима економске историје, од настанка “светског” тржишта и “светске економије”, током XVI века, до савремених појава, укључујући текућу светску економску кризу. Посебно су истакнута питања економског раста, развој трговине, улога државне регулације и протекције, индустријска револуција, развој америчке економије, глобализација и поремећаји на светском тржишту. Потребно је идентификовати кључне економске промене у светској историји, и анализирати њихов садржај, време, простор и узроке, и савладати оне основне токове светске историје које су обликовали често невидљиви и неразумљиви "закони" економије који су. Економија рачуна и на чиниоце индивидуалне и колективне психологије, културне посебности, климу и рељеф, менталитете. И економска и друштвена историја обликоване су материјалним, људским и технолошким потенцијалима и ограничењима.</p> <p>Економија се такође бави анализом једнога специфичног историјског искуства, и, истовремено, предвиђањем будућности, заснованом на егзактним параметрима, али и познавањем људске природе и колективне психологије, историје, политике, међународних односа и конјунктуре. Историјско искуство спада у важне параметре економског предвиђања и одлучивања. Све људске заједнице у којима се неговало критичко истраживање и преиспитивање прошлости развиле су значајне економске потенцијале, обезбедиле висок животни стандард, улагале у науку, технологије, културу и образовање, изградиле ефикасне, стабилне и независне институције, и досегле високе стандарде и економске динамике и људских колективних и индивидуалних права.</p>

Практична настава

Студенти ће у извођењу практичне наставе пратити структуру предавања. У оквиру тога студенти приказују наслове из дате литературе, тумаче је и припремају презентације семинарске радове које се односе на конкретне историјске проблеме.

Литература

Општа обавезна литература:

Ferguson, Nil. *Uspón novca*. Finansijka istorija sveta. Beograd, Plato, 2010.
Dejvid Lendis. *Bogatstvo i siromaštvo nacija*. Stubovi kulture, Beograd, 2004.
Danijel Dž. Borstin, *Svet otkrića*. Geopoetika, 2001; Svet stvaranja, Geopoetika, 2002; Svet traganja, Geopoetika, 2003.
Fernan Brodel. *Materijalna civilizacija, ekonomija i kapitalizam od XV do XVIII veka*, I-III, Beograd, 2007.
Pierre Vilar. *Zlato i novac u povijesti 1450-1920*. Nolit, Beograd, 1990.
Immanuel Wallerstein, *Suvremeni svjetski sistem*. Centar za kultunu djelatnost, Zagreb, 1986.

Општа допунска литература:

Bernard Bailyn. *Atlantic History. Concept and Contours*. Harvard UP, 2005.
Fernan Brodel. *Dinamika kapitalizma*. Knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad. 1989.
Max Veber, *Protestantska etika i duh kapitalizma*.
J. A. S. Grenville. *A History of the World. From the 20th to the 21st Century*. Routledge, 2005.
Karl Gunnar Person. *An Economic History of Europe. Knowledge, Institutions and Growth, 600 to the Present*. Cambridge University Press, 2010.
Jones, Eric. *The European Miracle; Environments, Economies and Geopolitics in the History of Europe and Asia*. New York: Cambridge University Press, 2003
Philip D. Curtin. *Cross-Cultural Trade in World History*. Cambridge UP, 1984.
Hedieh Nasheri. *Economic Espionage and Industrial Spying*. Cambridge UP, 2005.
Pol Kenedi. *Uspón i pad velikih sila*. CID, Podgorica, 2003.
Bernard Wasserstein. *Barbarism and Civilization. A History of Europe in Our Time*. Oxford UP, 2007.
Daron Acemoglu and James A. Robinson. *Economic Origins of Dictatorship and Democracy*. Cambridge University Press, 2006.
Herbert J. Walberg and Joseph L. Bast. *Education and Capitalism: How Overcoming Our Fear of Markets and Economics Can Improve America's Schools*. Hoover Institution Press, Stanford, 2003.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2

Практична настава: 2

Методе извођења наставе

Предавања, аудио-визуелне презентације, семинари

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и			
семинар-и	20		